

La pel·lícula que ha sobreviscut 85 anys a la intempèrie al Ripollès

Com pot ser que un rotlle de pel·lícula s'hagi conservat durant 85 anys a la muntanya i no s'hagi desintegrat? Aquesta és una de les moltes preguntes que s'ha fet Bassaganya, gestor de l'espai Cal Marquès de Camprodon des que va descobrir-la l'estiu passat. Bassaganya porta molts anys resseguint vells camins de la Retirada amb l'objectiu de desenterrar objectes per després exposar-los a aquest centre cultural. La gran incògnita, però, és descobrir què hi ha a la pel·lícula i si finalment es podrà recuperar.

Aquest és el repte que ara entomaran els tècnics del Centre de Conservació i Restauració de la Fílmoteca de Catalunya que s'han mostrat entusiasmats amb la troballa. "És com un petit miracle", han coincidit a dir la seva cap, Mariona Bruzzo, i la restauradora Rosa Cardona, en inspeccionar-lo per primer cop. "Quan ens ho van dir, vam creure que era increïble que hagués sobreviscut perquè va contra tota teoria de la conservació", detalla. Acostumats a custodiar el patrimoni cinematogràfic del país, saben molt bé que és un material "molt fràgil" que cal conservar amb unes condicions d'humitat i temperatura idònies. "És una mica tot allò que no s'hauria de fer: deixar una pel·lícula a fora i tornar en 85 anys; en més del 99% de possibilitats s'hauria desintegrat", afegeix. Apunta que la humitat de la muntanya i el fred hi poden haver ajudat, però molt especialment la petita caixa metàl·lica, rovellada, que l'embolcalla i on encara es pot llegir "Pathé Baby" en majúscula. La bobina té 10 metres enrotllats. En una primera inspecció no s'atreveix a avançar resultats: "El rotlle té un to més fosc i podria semblar que hi ha emulsió (imatge), però també podria ser degradació o pols que hi ha entrat". Reconeix que "tenen la il·lusió però encara cap certesa" que quedin imatges per recuperar. El que faran des del centre de restauració és tractar-la per poder-la manipular. "Deu estar molt seca i intentarem treure-la a poc a poc, no sabem com el rovell l'ha pogut afectar, i després, amb una lupa es veurà si hi ha imatges o no". Si fos així, es podrien escanejar i retornar-les al moviment en el millor dels casos. Bassaganya la va descobrir en una zona boscosa i tapada per vegetació en un camí on hi havia material dels soldats, com ara municions i fusells. També van trobar caixes de cinema destrossades i trossos de vinil. "I entremig, vaig anar apartant-ho i va sortir la caixeta que estava conservada entre les fulles", recorda amb emoció. Tenint en compte el context, sosté que podria tractar-se d'una pel·lícula comercial per entretenir els soldats –"Potser ens surt un Charles Chaplin!", diu. Però tampoc es pot descartar que sigui una pel·lícula familiar d'algun soldat o d'algun exiliat que s'emportés durant la fugida cap a França. El fet que sigui un bocí d'història, encara que finalment sigui un film d'entreteniment, és el que ha animat la Fílmoteca de Catalunya a participar-hi. "És memòria de tots i per això ens interessa", assenyala Bruzzo. A l'espera del que pugui acabar apareixent durant la restauració, el que tenen clar és que la peça s'exposarà a Cal Marquès, juntament amb les 1.200 peces quotidianes i de guerra que expliquen la Retirada.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2024/02/01/troben-mini-pellicula-cami-retirada-97603349.html>